

05.08.2010.	<i>Vecernji list</i> Dnevni stampani medij		
Naslov	Lijek iz „banke zivota“		
Rubrika	Panorama		
Strana	19		
Tema	Maticne celije		
Autor	Dejan Jazvic		
Povrsina teksta	2/2	Ocjena	

Lijek iz "banke života"

Čak i 250 obitelji iz BiH već je pohranilo matične stanice za liječenje svoje djece

Dejan Jazvić
bih@vecernji.net

Na temperaturi od minus 180 Celzijevih stupnjeva, u posebno projektiranim skladištima tvrtke

cu osiguranja". Naime, zahvaljujući matičnim stanicama, već danas je moguće liječiti više od 80 bolesti, jer se pokazalo da ove stanice imaju zapanjujuću sposobnost ne samo da proizvode same sebe, već i da stvara-

Cryo Save, brižno se čuva više od 137.000 uzoraka matičnih stanica izdvojenih iz krvi pupčanika novorođenčadi. Ono što je do početka ovog stoljeća smatrano znanstvenom fantastikom, zahvaljujući razvoju medi-

ju nova tkiva i regeneriraju bolesni organ.

To znači da će tek rođena djeca čije su matične stanice izdvojene i pohranjene u bankama, poput one Cryo Savea, u slučaju potrebe imati jako oruđe u borbi protiv teških bolesti kao što su leukemije i dijabetes. Postoje naznake da će se u skorijoj budućnosti matične stanice moći koristiti u liječenju malignih tumora, Parkinsonove bolesti, multiple skleroze, oporavljanja mozga nakon udara, porumaćaja u mišićima i za neke genske terapije. Štoviše, ove matične stanice mogu se koristiti i u liječenju njihovih najbližih krvnih srodnika.

Usluge čuvanja matičnih stanica dostupne su od nedavno građanima Bosne i Hercegovine, a do sada je preko tvrtke Family Plus oko 250 uzoraka iz naše zemlje pohranjeno u banci matičnih stanica Cryo Savea. Cijena pohranjivanja

cine i uopće znanosti, postalo je stvarnost.

Razvoj medicine

Roditelji koji su pohranili matične stanice svoje tek rođene djece dali su im možda najvrjedniju "poli-

je oko 2.000 eura, a interes u BiH je veliki, tim prije što se nudi i mogućnost kreditiranja te poseban program obiteljske donacije za socijalno ugrožene obitelji.

-Ovaj program je specifično dizajniran da bi se ugroženim obiteljima pružila prilika da skupe matične stanice iz krvi pupčane vrpce svog očekivanog novorođenčeta i da se iste sačuvaju bez ikakve nadoknade, s ciljem daljeg liječenja oboljelog bliskog srodnika u budućnosti, ističu u Cryo Saveu.

Skupina novinara i liječnika ginekologa iz BiH, koja je nedavno boravila u posjetu laboratoriju Cryo Savea u blizini Bruxellesa, uvjerala se u stručnost i pouzdanost cijelog postupka, koji započinje izdvajanjem pupkovine tijekom poroda, a nastavlja se njegovim prebacivanjem u Belgiju i izdvajanjem matičnih stanica, a završava njihovim

Skupina novinara i liječnika ginekologa iz BiH, koja je nedavno boravila u posjetu laboratoriju Cryo Saveu u blizini Bruxellesa, uvjerala se u stručnost i pouzdanost cijelog postupka, koji započinje izdvajanjem pupkotine tijekom poroda, a nastavlja se njegovim prebacivanjem u Belgiju i izdvajanjem matičnih ćelija, a završava njihovim pohranjivanjem u posebno osiguranim postrojenjima, i to na dvije odvojene lokacije, u Belgiji i Nizozemskoj.

pohranjivanjem u posebno osiguranim postrojenjima i to na dvije odvojene lokacije, u Belgiji i Nizozemskoj. Matične stanice se pohranjuju na rok od 20 godina uz mogućnost produženja, a to znači da je u tom vremenskom roku moguće tražiti njihov povrat za potrebe liječenja "vlasnika" i njegovih najbližih srodnika.

Nema nepoznanica

Sve bolnice u BiH imaju dozvolu za proceduru izdvajanja matičnih stanica i nema nepoznanica. Klijenti dobiju certifikat koji potvrđuje vlasništvo nad stanicama i procedura uopće nije komplicirana - kažu nam. U Cryo Saveu su svjesni određenih strahova koji se mogu javiti kod roditelja, prvenstveno zbog eventualne manipulacije matičnim stanicama. Odlučno tvrde kako takvo što nije moguće, a posebno odbacuju mogućnost korištenja matičnih sta-

nica za kloniranje. To je i nemoguće ako se zna da se kloniranje vrši isključivo iz embrionalnih matičnih stanica, a one izdvojene iz pupkotine to definitivno nisu.

U Cryo Saveu posebno ističu i karakteristične prednosti koje imaju u odnosu na druge laboratorije i banke matičnih stanica.

-Ovo je vrlo siguran i pouzdan način izdvajanja matičnih stanica. Prednost našeg laboratorija u odnosu na druge je tehnika izdvajanja matičnih stanica iz krvi, za što smo patentirali poseban uređaj. Dnevno dobivamo u prosjeku oko 100 uzoraka na obradu. S druge strane, za potrebe liječenja se dnevno izdvaja oko desetak pohranjenih matičnih stanica, ali taj broj stalno raste, kaže dr. Sally Sennitt, direktorica laboratorija i Cryo Save kompanije za medicinska pitanja.

Da je izdvajanja i pohranjivanje matičnih stanica iz pupkotine novorođenčeta budućnost medicine i liječenja ljudi, potvrđuje i podatak da je zakonodavno i finansijski Europska unija potpuno stala iza medicinskih istraživanja. Slično je i u Sjedinjenim Američkim Državama, čije vlasti financiraju većinu od oko tisuću različitih studija o mogućnostima liječenja matičnim stanicama.

Matične stanice se pohranjuju na rok od 20 godina, uz moguće produženje

U tom roku moguće je tražiti i povrat za potrebe liječenja vlasnika i srodnika

"Interes roditelja u Mostaru postoji, a ja se nadam da će se nakon kampanje Family Plus mnogo više bračnih parova odlučiti na pohranjivanje matičnih stanica djece. Očekujem da će se u idućih desetak godina povećati broj oboljenja koje je moguće liječiti uz pomoć matičnih stanica"

DR. DARKO KNEŽEVIĆ,
SKB Mostar

"Odranije kod roditelja postoji interes za uzimanje matičnih stanica. Uvjerem sam da će biti još veći, posebno kod onih bračnih partnera koji su već imali negativna iskustva s bolestima svoje djece. Treba imati na umu i finansijski aspekt, ali vjerujem da će mnogi roditelji iskoristiti šansu koja im se pruža"

DR. SENAD SARIĆ,
RMC "Safet Mujić" Mostar

